

**STUDIEPLAN
FOR
DIPLOM
STUDIET
1992/94**

VAREHANDELENS HØYSKOLE

INNHold	Side
1. OVERSIKT OVER DIPLOMSTUDIET	4
1.1 Målsetting	4
1.2 Studiets oppbygging	6
1.3 Studiemodellen	7
1.4 Basis og fordypning	8
1.5 Studieform	9
1.6 Evaluering	9
1.7 Forkurs i økonomi	9
1.8 Studieåret 1992/93	10
2. PRAKTISKE OPPLYSNINGER	10
2.1 Opptakskrav	10
2.2 Søknad om opptak	10
2.3 Studentopptak	11
2.4 Innbetaling av påmeldingsgebyr	11
2.5 Innkvartering	12
2.6 Studieavgift og finansiering	12
2.7 Studentforening/studiekort	12
3. FAGOMTALE	13
3.1 Innledning	13
3.2 Personalledelse	14
3.3 Markedsføring	27
3.4 Varehandel	41
3.5 Økonomistyring	61
3.6 Informasjonsteknologi	68
3.7 Samfunnsøkonomi	74
3.8 Metode, matematikk og statistikk	80
3.9 Diplomoppgaven	82

OVERSIKT OVER DIPLOMSTUDIET

1.1 MÅLSETTING

Diplomstudiet ved VAREHANDELENS HØYSKOLE tar sikte på å utdanne handlingsdyktige og faglig sterke kandidater som er vel forberedt på en mål- og resultatorientert innsats som ledere i varehandelen.

Diplomstudiet er nå godkjent som 40 vekttall til en universitets- eller høyskolegrad. Dette betyr at Diplomstudiet, ved siden av å være en faglig plattform for ledelsesoppgaver i varehandelen, også kan nyttes som del av en større utdanning. Dette er viktig om du senere skulle tenke på videreutdanning. Du slipper da å begynne fra grunnen av, men kan bygge videre på Diplomstudiet ved Varehandelens Høyskole. Denne godkjenningen er også en garanti for at Diplomstudiet ved Varehandelens Høyskole holder et høyt faglig nivå.

Varehandelen er landets nest største næring med ca 240.000 sysselsatte folk på ca 50.000 bedrifter. Innenfor næringen skjer det for tiden store endringer som vil få betydelig innvirkning på driften av varehandelsbedriftene:

- De nye enheter som etableres er gjerne store sammenlignet med gjennomsnittsbedriften
- Det etableres nye samarbeidsformer som tar sikte på å utnytte stordriftsfordelene
- Bruk av EDB som hjelpemiddel er på full fart inn i bedriftene
- Kampen om kundene krever en stadig bedre innsats i arbeidet med

å tilpasse bedriftene til markedet

- **Det stilles stadig større krav til en effektiv varedistribusjon**

Dette er blant mange faktorer som skjerper kravene til næringens utøvere. Varehandelen trenger dyktige ledere som kan bidra til å skape en effektiv og lønnsom varedistribusjon.

Studentene skal gjennom Diplomstudiet ved VAREHANDELENS HØYSKOLE tilegne seg god forståelse av basisfagene som kreves for å mestre ledelsesoppgaver i varehandelen. I tillegg skal studentene fordype seg i fagområder de er spesielt interessert i og som samsvarer med deres ønsker om fremtidige arbeidsområder. Hele studiet er vinklet mot varehandelen.

DIPLOMKANDIDATEN FRA VAREHANDELENS HØYSKOLE

- **en ressurs for varehandelen**

Diplomstudiet kvalifiserer for en rekke ulike leder- og mellomlederstillinger i varehandelen. Som eksempel kan nevnes butikkleder, avdelingsleder, innkjøper, salgskonsulent, EDB-konsulent, personalkonsulent m.v.

Felles for alle de nevnte yrker/jobbområder er at de byr på spennende utfordringer. Varehandelen vil alltid ha behov for ledere med solid faglig basis og evne til å løse oppgavene på en systematisk måte.

DIPLOMSTUDIET

1.2 STUDIETS OPPBYGGING

Diplomstudiet ved VAREHANDELENS HØYSKOLE er en to-årig utdanning som skal utvikle kunnskap om og forståelse for lederfunksjoner i varehandelen.

Hovedområdene i studiet er:

Personalledelse

Markedsføring

Varehandel

Økonomistyring

Informasjonsteknologi

Samfunnsøkonomi

Metode, matematikk og statistikk.

Det skal også utarbeides en **diplomoppgave** i siste del av studiet.

De enkelte fagområder er gitt et antall vekttall ut fra den arbeidsmengde og vekt fagområdet har i studiet. Fullført Diplomstudium gir 40 vekttall.

1.3 STUDIEMODELL

Studiemodellen viser en oversikt over basis- og fordypningstilbudet på Diplomstudiet. Tall- og bokstavkodene i modellen refererer seg til kapittel 3 der fagene omtales. Tallet bak bokstavkoden viser hvor i fordypningen fagemnet tas.

Fagemner med nummerkode 11, 12 og 13 tas i 3. semester. I 4. semester tas fagemner med nummerkode 20. Tallet i parentes bak koden viser hvor mange vekttall fagemnet gir.

Vi tar forbehold om mindre endringer i studieplanen.

Diplomstudium

1. ÅR

2. ÅR

1. semester

2. semester

3. semester

4. semester

BASISDEL

FORDYPNINGDEL

PERSONALLEDELSE
PB (3)

PERSONALADMINISTRASJON

PA 11 (1)

PA 12 (1)

PA 13 (1)

PA 20 (2)

PERSONAL- OG ORGANISASJONSUTVIKLING

PU 11 (1)

PU 12 (2)

PU 20 (2)

MARKEDSFØRING
MFA (3)

MARKEDSFØRINGSLEDELSE

MFL 11 (1)

MFL 12 (1)

MFL 13 (1)

MFL 20 (2)

ANVENDT MARKEDSFØRING

MFA 11 (1)

MFA 12 (2)

MFA 20 (2)

VAREHANDEL
VB (4)

BUTIKKORGANISASJON

VBO 11 (2)

VBO 12 (1)

VBO 20 (2)

MATERIALADMINISTRASJON

VM 11 (1)

VM 12 (2)

VM 20 (2)

INTERNASJONAL VAREHANDEL

VI 11 (1)

VI 12 (2)

VI 20 (2)

ØKONOMISTYRING
ØB (3)

ØKONOMISTYRING

ØS 11 (1)

ØS 12 (2)

ØS 20 (2)

INFORMASJONSTEKNOLOGI
ITB (2)

INFORMASJONSTEKNOLOGI

IT 11 (1)

IT 12 (2)

IT 20 (2)

SAMFUNNSØKONOMI
SB (4)

SAMFUNNSØKONOMI

SØ 11 (2)

SØ 12 (1)

SØ 20 (2)

METODE, MATEMATIKK
OG STATISTIKK (4)

DIPLOMOPPGAVE (2)

Macro 2 *Macro 2*

2

1.4 BASIS OG FORDYPNING

Studiet består av en basisdel og en fordypningsdel.

BASISDEL

Basisdelen omfatter grunnleggende kunnskaper innenfor de 8 hovedområdene og er felles for alle studentene. Basis vil i hovedsak være gjennomført i løpet av 1 studieår. Det er eksamen i hvert basisfag.

I basisdelen er i gjennomsnitt ca 20 % av undervisningen tilpasset bransjene: Dagligvare, tekstil, møbel/bomiljø.

Studentene tilbys bransjetilpasning primært gjennom varehandels- og markedsføringsfaget.

FORDYPNINGSDEL

2. studieår brukes til fordypning. Det vil bli tilbudt fordypning innen 10 fagområder. En full fordypning består av fagemner som tilsammen gir 5 vekttall. Studentene skal velge 3 fulle fordypningsemner som samlet gir 15 vekttall.

DIPLOMOPPGAVE

Diplomoppgaven er en viktig del av studiet. Den utgjør 2 vekttall.

Gjennom arbeidet med en selvvalgt tema skal studentene dokumentere forståelse for det tema som behandles og metoden som nyttes for å vinne innsikt i temaet.

1.5 STUDIEFORM

Undervisningen er en kombinasjon av forelesninger, gruppeundervisning og selvstudium. Opplegget forutsetter en aktiv innsats fra studentenes side.

Ved siden av skolens faste lærere engasjerer skolen også forelesere fra varehandelen og næringslivet forøvrig. På den måten formidles dagsaktuelle synspunkter om utviklingen i ulike deler av varehandelen.

1.6 EVALUERING

Studentene avlegger eksamen i basisfagene i slutten av 2. semester. I fordypningsdelen avholdes det eksamener i slutten av hvert semester. Studentene skal avlegge eksamen i de fagemner de har valgt.

I hovedsak benyttes gradert karakterskala i vurderingen, men enkelte fagemner vurderes som bestått/ikke bestått.

Karakterskalaen som nyttes går fra 1 - 6, med 1 som beste karakter. For å bestå eksamen må studentene ha oppnådd karakteren 4 eller bedre. Karakterene blir gitt med intervaller på 0.25.

1.7 FORKURS I ØKONOMI

Det forutsettes at søkeren har forkunnskaper i økonomi. For søkere som ikke har dette eller som ønsker en oppfriskning av kunnskapene, tilbys et forkurs i perioden 4. - 14. august.

1.8 STUDIEÅRET 92/93

Høstsemesteret: 19. august - 11. desember 1992

Vårsemesteret: 4. januar - 10. juni 1993

2. PRAKTISKE OPPLYSNINGER

2.1 OPPTAKSKRAV

For å bli tatt opp ved Diplomstudiet kreves det formell studiekompetanse, det vil si bestått eksamen fra 3-årig videregående skole.

- studieretning for allmenne fag eller studieretning for handels- og kontorlag.
- andre studieretninger med følgende tilleggslag fra allmennlaglig studieretning for å oppnå studiekompetanse

Norsk (4 + 5 + 5t)

Engelsk (5t)

Samfunslag (samfunnslagere 2t + nyere historie 4t)

Matematikk (5t)

Naturlag (5t)

Det gis tilleggspoeng for alder og annen høyskoleutdanning.

2.2 SØKNAD OM OPPTAK

Søknad om opptak til Diplomstudiet skrives på eget søknadsskjema som fås tilsendt fra oss. Vedlagt søknaden sendes kopier av vitnemål fra alle tre årene på videregående skole og eventuelt annen høyskoleutdanning.

Søknaden sendes til:

VAREHANDELENS HØYSKOLE

Postboks 183

N - 1349 RYKKINN

INNEN 25. JUNI 1992

2.3 STUDENTOPPTAK

Et visst antall studieplasser kan bli fordelt ved forhåndsopptak. Disse fordeles til søkere som klart tilfredsstiller opptakskravene.

Forhåndsopptak skjer frem til 1. juni. Hovedopptaket skjer etter søknadsfristens utløp.

Søkerne får skriftlig melding om resultatet av opptaket

15. juli 1992.

2.4 INNBETALING AV PÅMELDINGSGEBYR

Søkere som får melding om opptak og som ønsker å begynne på studiet, må sende inn påmeldingsgebyr (kr 1.000,-). Dette fungerer som studentenes aksept av studieplassen.

Studieplassen holdes åpen i 2 uker etter opptaksbekreftelsen. Dersom påmeldingsgebyret ikke innen den tid er mottatt, vil søkeren bli strøket fra våre lister og plassen tilbudt andre søkere. Påmeldingsgebyret vil bli avregnet mot studieavgiften i 4. semester.

Innbetalt påmeldingsgebyr blir ikke tilbakebetalt søkere som trekker seg fra studiet.

2.5 HYBEL

Skolen kan være behjelpelig med å finne frem til utleiery av hybel/hybelleilighet for studentene. Kontakt skolen etter 15. juli.

Vi anbefaler å rykke inn boligannonse i lokalavisen i Bærum som heter:

Asker & Bærum Budstikke A/S

Billingstadsletta 17

1312 Slepends Tlf.: 02 - 98 08 11

2.6 STUDIEAVGIFT OG FINANSIERING

For studieåret 1992/93 er studieavgiften kr 22.000,-. Studieavgiften justeres hvert studieår og forfaller til betaling i to terminer - høst og vår.

Inkludert i studieavgiften er eksamensavgift, diplomavgift og materiellavgift. Studieavgiften for forkurset i økonomi er kr 1.500,-.

Studentene kan søke studielån og stipend i:

Statens lånekasse for utdanning

Økernvn. 145

0580 OSLO

Søknadsskjema fås ved henvendelse til skolen. Ifølge retningslinjer fra

Lånekassen sendes søknaden først til skolen, som videresender den.

Søknad bør sendes så snart som mulig etter at melding om opptak er mottatt.

2.7 STUDENTFORENING/STUDIEKORT

Medlemskap i Studentforeningen er obligatorisk for alle registrerte studenter og koster kr 200,- pr år.

Send inn to fotografier samtidig med bekreftelse av studieplassen.

FAGOMTALE

3.1 INNLEDNING

Kapittelet gir en oversikt over det faglige innhold i studiet. For hvert fagområde er det en målbeskrivelse og kort oversikt over innholdet og pensumet i basis- og fordypningsdelen.

3.2 STUDIEPLAN PERSONALLEDELSE

Faget personalledelse sikter mot at studentene skal utvikle gode forutsetninger for å kunne ivareta ledelsesoppgaver i varehandelen generelt, og personalledelsesoppgaver spesielt.

I basisstudiet skal studentene tilegne seg grunnleggende forståelse av lederens arbeidsoppgaver, arbeidsbetingelser og arbeidsmetoder.

Studenter som ønsker å arbeide videre med faget, vil få mulighet til å fordype seg i sentrale områder av faget.

Det gis tilbud om to fordypningsområder i personalledelse, hver på fem vekttall. Den ene er **FORDYPNING I PERSONALADMINISTRASJON**. Her vil interessen være rettet mot det daglige lederarbeidet, om hvordan en tilrettelegger og gjennomfører den vedvarende kontakten med medarbeidere, kunder, leverandører o.a.

Den andre er **FORDYPNING I PERSONAL- OG ORGANISASJONSUTVIKLING**.

Her vil en konsentrere oppmerksomheten om utviklings- og omstillingsarbeid i bedriften.

BASISSTUDIET I PERSONALLEDELSE

(3 vekttall)

Arbeidet med faget skal gi studentene grunnleggende innsikt i de arbeidsoppgaver en leder eller mellomleder i varehandelen møter innen personalledelse. Studentene skal også forstå hvilke rammer en organisasjon eller bedrift setter for løsning av slike arbeidsoppgaver.

Studentene vil her få grunnleggende forståelse av personalarbeid, ledelsesteori og organisasjonsteori.

EMNELISTE: Organisasjon

- organisasjonsteori
- gruppen i organisasjonen
- individet i organisasjonen

Personaladministrasjon

- personalpolitikk
- personalplanlegging
- rekruttering
- kompetanseutvikling

Ledelse

- styring
- målsetting
- kommunikasjon
- motivasjon

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Vanebo, J O og Busch, T
Organisasjon, ledelse og motivasjon, 2. utg.
TANO 1991
Pensum: Kap. 1-13

Repstad, P
Institusjonssosiologi
TANO 1989
Pensum: Kap. 1-6

Langseth, P, Nordhaug, O og Werring, H
Personaladministrasjon, 4. utgave
TANO 1988
Pensum: Kap. 1-6 og 9-11

PA FORDYPNING I PERSONALADMINISTRASJON

Full fordypning omfatter følgende fagemner:

PA 11	ARBEIDS- OG ORGANISASJONSSOSIOLOGI
(1 vekttall)
PA 12	PERSONALADMINISTRATIVT ARBEID OG -
METODE
(1 vekttall)
PA 13	LOV- OG AVTALEVERKET I ARBEIDSLIVET
(1 vekttall)
PA 20	ARBEIDSPSYKOLOGI OG PERSONALLEDELSE
(2 vekttall)
PA 11	ARBEIDS- OG ORGANISASJONSSOSIOLOGI
(1 vekttall)

Formålet med dette fagemnet er at studentene blir klar over hvilke indre og ytre forhold som påvirker og endrer en organisasjon. Dette skal øke deres forståelse av hva som skjer i en bedrift og hvordan samspillet mellom bedriften og omgivelsene fungerer. Denne innsikten skal bedre studentenes forutsetning for å drive god, fremtidsrettet personaladministrasjon.

EMNELISTE: Organisasjon og organisasjonssosiologi

Strukturen i organisasjonens oppbygging

Organisasjonskultur

Organisasjon og atferdskontroll

- norm
- regel
- rolle

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen bestått/ikke bestått

LITTERATUR:

Fivelsdal, E og Bakka, J F
Organisasjonsteori, 2. utg
Struktur, kultur, prosesser
Bedriftsøkonomens Forlag 1992
Pensum: Kap. 1-9

Aubert, V
Det skjulte samfunn
Universitetsforlaget 1991
Pensum: Hele boken

**PA 12 PERSONALADMINISTRATIVT ARBEID OG -
METODE
(1 vekttall)**

I dette fagemnet vendes perspektivet mot personaladministrasjon i den enkelte bedrift. Det legges vekt på at studentene skal utvikle et helhetsperspektiv på personalarbeidet og samtidig kunne se dette arbeidet i forhold til bedriftens totale målsetting. I denne sammenhengen blir det viktig at studentene får forståelse for hvilke personaloppgaver som må løses, og at de blir kjent med en del metoder og verktøy som kan nyttes i denne oppgaveløsningen.

EMNELISTE: Rekruttering

- stillingsanalyse
- intervju
- utvelging

Opplæring

- analyse av opplæringsbehov
- kompetanseutvikling
- karriereplanlegging

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Grimsø, R E

Rekruttering og utvalg av medarbeidere

Universitetsforlaget 1988

Pensum: Kap. 3-9 og 13-15

Dalin, Å

Kompetanseutvikling i arbeidslivet

J W Cappelens Forlag 1987

Pensum: Kap. 3-6

PA 13

LOV- OG AVTALEVERKET I ARBEIDSLIVET
(1 vekttall)

I dette fagemnet skal studentene arbeide med de rammene lov- og avtaleverket setter i arbeidslivet.

Arbeidsmiljøloven og ferieloven vil stå sentralt.

Studentene skal også skaffe seg innsikt i kollektiv arbeidsrett, herunder regler og arbeidsform i forbindelse med opprettelse og håndhevelse av tariffavtalen.

EMNELISTE: Arbeidsmiljøloven

- arbeidstid
- oppsigelser
- avskjed

Ferieloven**Kollektiv arbeidsrett**

- tariffavtalen
- forhandlingssystemet
- forhandlinger
- drøftinger

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Gjone, T A og Aagaard, E C
Bedriftens personalhåndbok
Universitetsforlaget 1990
Pensum: Hele boken

PA 20

ARBEIDSPSYKOLOGI OG PERSONALLEDELSE
(2 vekttall)

Dette fagemnet bygger videre på de sosiologiske, juridiske og administrative forutsetningene som studentene har tilegnet seg tidligere i fordypningen.

Dette grunnlaget vil bli sammenholdt med arbeidspsykologi og ledelsesteori med sikte på at studentene skal utvikle gode forutsetninger for praktisk personalarbeid. Et viktig siktemål er også at studentene her starter arbeidet med å finne frem til egen lederstil.

EMNELISTE: Ledelse

- ulike ledelsesteorier
- utvikling av egen praksisteori

Motivasjon

- indre og ytre motivasjon
- prestasjon
- produktivitet
- fremming av motivasjon

Styring

- målstyring
- konflikt og problemløsning

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Aarum Andersen, J
Helhetlig ledelse
TANO 1989
Pensum: Kap. 1-8

Schein, E H
Organisasjonpsykologi, 3. utgave
TANO 1988
Pensum: Kap. 1-13

Stenberg, J-E
Resultatrettet ledelse, 4. utgave
Bedriftsøkonomens Forlag 1987
Pensum: Hele boken

**PU FORDYPNING I PERSONAL- OG
ORGANISASJONSUTVIKLING**

Full fordypning omfatter følgende fagemner:

**PU 11 LÆRINGS- OG UTVIKLINGSPSYKOLOGI
(1 vekttall)**

**PU 12 STRATEGISK LEDELSE
(2 vekttall)**

**PU 20 OMSTILLINGSLEDELSE
(2 vekttall)**

**PU 11 LÆRINGS- OG UTVIKLINGSPSYKOLOGI
(1 vekttall)**

Hensikten med dette fagemnet er å øke studentenes forståelse for egen og andres handlinger i ulike situasjoner. Å forstå menneskers reaksjoner i uvante situasjoner er viktige forutsetninger for å kunne arbeide med endring og omstilling i arbeidslivet. Innholdet i dette fagemnet vil i stor grad være rettet mot å avdekke individual- og sosialpsykologiske forhold som virker inn på læring og utvikling.

EMNELISTE: Læring

- persepsjon
- kunnskapslæring
- sosial læring
- personlighetslæring

Grunnleggende utviklingspsykologiske begrep

- personlighet
- selvilde
- gruppe og personlighet

Utvikling og omstilling i lys av

- individualpsykologi
- sosialpsykologi

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen bestått/ikke bestått

LITTERATUR:

Stensaasen, S og Sletta, O
Gruppeprosesser, 2. utg
Universitetsforlaget 1989
Pensum: Kap. 1-9

PU 12

STRATEGISK LEDELSE
(2 vekttall)

I strategisk arbeid er en opptatt av å finne frem til måter å bedre bedriftens langsiktige plassering i markedet. Dette er et område som har blitt tillagt økt vekt de senere år.

I dette fagemnet vil studentene få anledning til å arbeide med ulike spørsmål innen strategisk ledelse. Siktemålet er todelt:

Det ene er at studentene skal utvikle grunnleggende innsikt i strategisk tenking og strategisk arbeid. Det andre er å få forståelse for hvordan en kan sette personalarbeidet inn i en strategisk sammenheng.

EMNELISTE:

Strategi

- ulike strategier
- konkurrentanalyse
- strukturanalyse av varehandelen
- bransjeutvikling
- strategiutvikling

Kompetanse som strategisk virkemiddel

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Porter, M E

Konkurransestrategi

TANO 1987

Pensum: Hele boken

Reve, T og Grønhaug, K

Strategi og organisasjon

TANO 1989

Pensum: Kap 1-10

PU 20 OMSTILLINGSLEDELSE
(2 vekttall)

I dette fagemnet vil noen av de konseptene for omstilling som er mest aktuelle å nytte i varehandelen bli behandlet.

Arbeidet med konseptene vil skje i lys av strategisk tenkning. En annen viktig tilnærmingstype vil være hvordan en kan få organisasjonen og menneskene i organisasjonen til å delta i omstillingsarbeidet.

EMNELISTE: Organisasjonsutvikling

- organisasjon, vekst og utvikling
- implementering

Konsepter for omstilling

- service management
- organisasjonens livssyklus
- bedriftskulturutvikling

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Normann, R
Service Management
Bedriftsøkonomens Forlag 1991
Pensum: Kap. 1-9, 11, 13-16.

Adizes, I
Organisasjoners livssyklus
Universitetsforlaget, 1992
Pensum: Kap. 1-8 og 10

Hageman, G
Leder og medarbeider på bølgelengde
Universitetsforlaget, 1989
Pensum: Hele boken

Bang, H
Organisasjonskultur
TANO 1988
Pensum: Kap. 1-15

3.3 STUDIEPLAN MARKEDSFØRING

I arbeidet med faget markedsføring skal studentene tilegne seg gode forutsetninger for å kunne ivareta ledelsesoppgaver i markedsføring innen varehandelen.

I basisstudiet skal studentene tilegne seg grunnleggende forståelse av markedsføring. Studenter som ønsker å arbeide videre med faget, vil få mulighet til å fordype seg i sentrale områder av faget.

Det gis tilbud om to fordypningsområder i markedsføring. Den ene er **FORDYPNING I MARKEDSFØRINGSLEDELSE**. Her står lederens oppgaver innen markedsplanlegging på alle nivåer i fokus. Den andre valgmuligheten er **FORDYPNING I ANVENDT MARKEDSFØRING**. Her vil oppmerksomheten konsenteres om anvendelse av faget i ulike sammenhenger, spesielt i forbindelse med senterledelse.

MFB BASISSTUDIET I MARKEDSFØRING (3 vekttall)

Studentene skal tilegne seg grunnleggende forståelse av fagområdet generelt og av markedsføring i detaljhandelen spesielt. De skal også forstå betydningen av markeds- og tiltaksplaner for ledelse av et detaljistforetak.

EMNELISTE: Detaljistmarkedsføring

- aktivitetsplaner
- gjennomføring, oppfølging og kontroll

Analyser og kundeundersøkelser

- skrivebordsundersøkelser
- feltundersøkelser
- profilundersøkelser

Bruk av virkemidler

- produkt
- pris
- plass
- promotion og kommunikasjon

Juridiske rammebetingelser

- lov om kontroll med markedsføring
- avtalerett
- markedsrett

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Blom, S E, Framnes, R, Tjømmøe, H M
Markedsføringsledelse
TANO 1990
Pensum: Hele boken

Detaljistmarkedsføring
KiH 1986
Pensum: Hele boken

Dale, J T
Innføring i markedsrett
Universitetsforlaget 1988
Pensum: ss 47-300

MFL FORDYPNING I MARKEDSFØRINGSLEDELSE

Full fordypning omfatter følgende fagemner:

MFL 11	SALG (1 vekttall)
MFL 12	MARKEDSPPLANLEGGING (1 vekttall)
MFL 13	MARKEDSRETT (1 vekttall)
MFL 20	MARKEDSFØRINGSLEDELSE (2 vekttall)

MFL 11	SALG (1 vekttall)
---------------	-----------------------------

Gjennom arbeid med fagemnet skal studentene tilegne seg forståelse for samspillet mellom salg og markedsføring og kunne se salgets nytteverdi. De skal kjenne til ulike strategier og teknikker på bedrifts- og forbrukervaremarkedet.

EMNELISTE: Salgets betydning for selger og kjøper

- rolle og selgerstil
- begrensninger
- salgs- og kjøpsprosesser

Konkurrentanalyser

- analyse og argumentasjon
- kundeforhold og tilpasning

Salgssamtale

- innledning og spørreteknikk
- beslutninger og innvendinger
- argumentering og prisdiskusjoner
- forhandlingsteknikk og samtalestyring

Spesielle salgssituasjoner

- telefon - messe
- grossist - detalj
- direkte - postordre
- gruppeinformasjon og gruppesalg

Personlige forhold

- å selge seg selv
- karriereplan
- planlegging og rapportering

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen bestått/ikke bestått

LITTERATUR:

Selin, G

Selg

TANO, 1987

Pensum: Hele boken

Levitt, T

After the sale is over

Harvard Business Review

Sept/oct 1983

Shapiro, B P, Doyle, S X

Hva motiverer selgeren

Harvard Business Review 1983

Nov/dec 1983

MFL 12 MARKEDSPPLANLEGGING
(1 vekttall)

Gjennom arbeidet med fagemnet skal studentene kunne planlegge foretakets strategiske og taktiske markedsføring, og ha forståelse for rekkevidden av ulike strategivalg.

De skal kunne anvende aktuelle strategiske markedsføringsmodeller.

EMNELISTE: Strategiske planleggingsmodeller
 Swot - portfolioanalyser (BCG- GE)
 Ekspansjonsmatrise
 Vil/Kan/Bør-analyse, Selementanalyse,
 innhenting av info

Markedsplan og Ideutvikling

- interne og eksterne arbeidsbetingelser
- marketing mix-virkemidler
- Organisering av personell og funksjoner
- budsjetter og budsjettstyring
- former for evaluering

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakter-skala

LITTERATUR:

Kotler, P
 Markedsføringsledelse
 Universitetsforlaget, 1992
 Pensum: Kap 12, 13, 14, 19, 22, 23, 24.

Lorentzen, R & Lund, J F
 Strategiutvikling, 5. utg
 Universitetsforlaget 1990
 Pensum: Hele boken

Borge-Andersen, Carl m fl
 Markedsføring i varehandelen
 Bedriftsøkonomens Forlag 1991
 Pensum: Kap 11

MFL 13 MARKEDSRETT
(1 vekttall)

Studentene skal tilegne seg innsikt i de juridiske regler som gjelder for markedsføring, kjøpsrett og kontraktsrett.

Gjennom faget skal de erverve seg inngående kjennskap til de rammebetingelser lovverket gir ledere innen varehandelen.

EMNELISTE: Innføring i markedsrett

Markedsføringsloven

Kjøpsrett

Avtalerett

Vesentlige endringer i andre lover og
rettsregler

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Løchen, T.C

Markedsføringsloven

TANO 1990

Pensum: Hele boken

Martinussen, R

Kjøpsrett etter Kjøpsloven av 1989

Bedriftsøkonomens Forlag 1988

Pensum: Hele boken

MFL 20

MARKEDSFØRINGSLEDELSE
(2 vekttall)

Gjennom arbeid med fagemnet skal studentene tilegne seg inngående forståelse av fagområdets betydning for bedrift og samfunn.

De skal kunne anvende fagemnets begreps- og modellapparat og kunne utarbeide markedsstrategier, markeds- og tiltaksplaner.

EMNELISTE: Fremtidsmuligheter

- trender i tiden - struktur og atferd
- Norge mot år 2000
- scenarier og planer

Forretningsideer

- strategi og ideutvikling
- endringer og muligheter
- virkemidler og aktiviteter

Forbrukeradferd

- adferdsprosesser, motiver og behov
- motiver og holdninger
- adopsjon og diffusjon
- kjøpsatferd

Markedsorientering

- undersøkelser - planlegging - konkurrentanalyser
- markedsorientert produktutvikling
- samarbeid og integrasjon
- PR, informasjon og samfunnskontakt
- tjenestemarkedsføring
- organisering - administrasjon - kontroll

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert
karakterskala (kan kombineres med muntlig eksamen)

LITTERATUR:

Selnes, F
Markedsundersøkelser
TANO 1989
Pensum: Kap 1-12 og 14-17

Steen, H
Forandringer
Bedriftsøkonomens Forlag 1988
Pensum: Hele boken

Kotler, P
Markedsføringsledelse
Universitetsforlaget, 1992
Pensum: Kap 1-11, 15-18, 20-21

MFA FORDYPNING I ANVENDT MARKEDSFØRING

Full fordypning omfatter følgende fagemner:

MFA 11	INTERNMARKEDSFØRING (1 vekttall)
MFA 12	MARKEDSKOMMUNIKASJON (2 vekttall)
MFA 20	SENERLEDELSE (2 vekttall)
 MFA 11	 INTERNMARKEDSFØRING (1 vekttall)

Hensikten med dette fagemnet er at studentene skal kjenne til og forstå grunnlaget for egen bedriftskultur, intern kommunikasjon og markedsføring.

Bakgrunnen er at ingen ansatte i en bedrift kan ha forståelse for bedriftens utadrettede kommunikasjon og markedsaktiviteter uten først å ha en solid forankring i og forståelse for egen kultur, organisasjon og etikk.

EMNELISTE: Intern markedsføring

- gode og onde sirkler
- kjerne- og periferiservice
- sjef - leder

Bedriftskultur

- organisasjon - motivasjon - lojalitet
- miljø - rutiner og verdinormer fra jeg til vi.

Markedsorientering

- kundeorientering, ide- og serviceorientering
- profilering og posisjonering
- rekruttering og styring

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen bestått/ikke bestått

LITTERATUR:

Arndt, J og Frimann, A
Intern markedsføring
TANO 1988
Pensum: Hele boken

Solberg, S L
Stimulus II
TANO 1989
Pensum: Kap. 3, 9, 19 og 20

Gjennom arbeid med fagemnet skal studentene tilegne seg inngående kjennskap til og forståelse av markedskommunikasjonens plass i bedrift og samfunn.

De skal kunne anvende fagets begreps- og modellapparat og være i stand til å initiere og vurdere aktuelle kommunikasjonsstrategier og tiltak.

EMNELISTE: Markedskommunikasjon

- begrep og prosesser
- bruker og reklamebyrå
- mål og strategier
- planer og analysemodeller
- kreativitet - media
- visuell og verbal form og innhold

Medievalg

- ulike media og muligheter
- nye media

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Mårtenson, R
Marknadskommunikasjon
Studentlitteratur 1984
Pensum: Kap 1 og 3-14

Ries Al og Trout J
Posisjonering
Tano 1991
Pensum: Hele boken

Cappelen, A
Bruk pressen
Slemdal forlag A/S 1990
Pensum: Hele boken

Sætrang G og Blindheim T
På talefot med forbrukeren
NKS Forlaget 1991
Pensum: Hele boken

MFA 20 SENTERLEDELSE
(2 vekttall)

Gjennom arbeid med fagemnet skal studentene tilegne seg kunnskaper om senterdrift med fokusering på markedsføring av sentra.

EMNELISTE: Etablering

- marked - målgrupper - strategi
- profilering - eierstruktur - organisering av leietakere - kontrakter og avtaler

Drift

- økonomiske forhold - budsjettering
- markedsføring - aktivitetsplaner og gjennomføring - sikkerhet - ledelse og internutvikling

Avvikling

- utskifting og kontroll - konfliktløsning

Annet:

- karakteristiske trekk ved ulike sentertyper

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Utbygging av detaljhandelsareal

DU 1989

Pensum: Hele boken

Zahl - Begnum O H m fl
Arbeids- og organisasjonspsykologi
NKS forlag 1985
Pensum: Kap 6 og 8

Kompendier i senterledelse I og II
VH 1992
Pensum: Alt

Gripsrud, Geir
Kjøpesentra i Norge, størrelse, organisering og grad av
suksess
NiM, 1991: 3
Pensum: Hele rapporten

Bråten, Sten og Holm, Ole Petter
Kjeder og kjøpesentra
NiM, 1991: 4
Pensum: Hele rapporten

Pløger, John
Kjøpesenter og forbrukeratferd
Sifo, 1990: 13
Pensum: Hele rapporten

Pløger, John
Kjøpesentre og bysentrum
Sifo, 1991: 9
Pensum: Hele rapporten

3.4

STUDIEPLAN VAREHANDEL

Gjennom arbeid med faget varehandel skal studentene tilegne seg innsikt i de funksjoner og oppgaver næringen har.

Hovedmålet er at studentene skal utvikle forståelse for særpregene i de ulike distribusjonsledd og hvordan varedistribusjonen kan gjøres mest mulig effektiv, rasjonell og lønnsom både for de aktører som tar del i distribusjonen, den endelige forbruker og samfunnet.

Studentene skal videre tilegne seg kunnskaper om utvikling og drift av detaljhandelsforetak. Også hensynet til økt integrasjon og internasjonalisering i varehandelen skal ivaretas gjennom dette faget.

Det gis tilbud om tre fordypningsområder i faget varehandel:

FORDYPNING I BUTIKKORGANISASJON

FORDYPNING I MATERIALADMINISTRASJON

FORDYPNING I INTERNASJONAL VAREHANDEL.

VB

BASISSTUDIET I VAREHANDEL

(4 vekttall)

Studentene skal gjennom basisstudiet utvikle forståelse for de grunnleggende oppgaver varehandelen skal løse i samfunnet. Ulike distribusjonsformer, næringens struktur og arbeidsmåter vil være sentrale temaer.

I tillegg vil en i basisstudiet gjennomgå prinsipper for planløsning, innredning og drift av butikker.

EMNELISTE: Varehandelens funksjoner og plass i forbrukersamfunnet

- vareforsyning
- serviceyting og kulturformidling
- varehandelen i nasjonalt perspektiv

Varehandelens struktur og arbeidsform

- bransjer
- typologi
- distribusjonsformer, distribusjonskanaler og distribusjonsledd
- integrasjon og samarbeid i varedistribusjonen

Mellomleddshandel

- engroshandel, agenturhandel, import

Detaljhandelens struktur og arbeidsform

- butikkenes salgsform, driftsform, lokalisering og markedstilpasning
- forretningsideer og konsepter i detaljhandelen
- forbrukeratferd og valg av innkjøpssted

Butikkplanlegging

- utforming av profiler og miljøer, butikkdesign
- arealplanlegging, vareplassering og arealeffektivitet
- arbeidsorganisasjon
- vareeksponering og rutiner i arbeidet med varene
- butikkens servicefunksjoner

Sortimentsfunksjoner

- varegruppe og vareart, bredde og dybde, vareutvalget
- leverandørsamarbeid, sisteleddstankgangen/interaktiv markedsføring
- sortiment og lønnsomhetsstyring

Innføring i materialadministrative teorier og prinsipper

- definisjonsmessig avgrensning av fagemnet
- fagemnets empiri og praktiske anvendelse i varehandel
- forutsetninger og muligheter for MA

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Bolen, W H
Contemporary Retailing
Prentice-Hall 1988
Pensum: Kap. 1, 6-8, 10, 14, 21, 24, og 26.

Handelens Forsknings- og Utredningsinstitut
Norsk handel i 1990-årene
Prosjektrapport 49
Pensum: Hele rapporten

Tonndorf, H G
Detaljhandel - förändring, framtid, framgång
SDR Svensk Direktreklam 1989
Pensum: Hele boken

Brenden, M og Hellberg, R
Materialadministrasjon
Damm 1988
Pensum: Del A

Rylander, S
Säljande butik
Studentlitteratur, Lund 1984
Pensum: Hele boken

VBO FORDYPNING I BUTIKKORGANISASJON

Full fordypning omfatter følgende fagemner:

VBO 11	BUTIKK OG BUTIKKMILJØ (2 vekttall)
VBO 12	DETALJHANDELENS SAMARBEIDSFORMER (1 vekttall)
VBO 20	DRIFTSPLANLEGGING (2 vekttall)

VBO 11	BUTIKK OG BUTIKKMILJØ (2 vekttall)
--------	---------------------------------------

I dette fagemnet skal studentene lære å analysere og se sammenhengen mellom butikkens fysiske utforming/miljø og valg av driftsprofil.

Gjennom fagemnet skal studentene tilegne seg de nødvendige kunnskaper for aktivt å kunne delta i butikkutviklings-prosjekter. De skal også lære å ivareta kravet til dynamikk og fornyelse i arbeidet med butikkens strategiske markedstilpasning.

EMNELISTE: Forbrukeratferd

- behov og motiver, forbruksvaner og atferd
- atferdsmodeller og valgkriterier

Butikk-konseptet

- sammenhenger og synergier fra forretningside til operative beslutningsnivåer i butikken
- butikkens lokalisering og valg av driftsform
- visuell profilering av butikkmiljøet
- valg av handlingsparametre

Butikkplanlegging

- lokaliteter og utnyttelse av lokaler
- butikkens eksteriør
- valg av salgsform
- valg av innredning, utstyr, materialer, farger og belysning

Planløsning, vareplassering og vareeksponering

- planløsningsprinsipper
- vareplasseringsmodeller
- sortimentsfunksjoner
- selvvalg og mekanisk kommunikasjon
- eksponeringsprinsipper og teknikker
- salgs punktplanlegging

Konkurrentanalyser og husblindanalyser

- skjematisk gjennomføring

UNDERVISNINGSGRUPPE:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Green, W R
 The Retail Store - Design and Construction
 Van Nostrand Reinhold Company Inc N.Y. 1991
 Pensum: Hele boken

Andersen, m fl
 Målrettet prosjektstyring
 NKI 1988
 Pensum: Hele boken, unntatt kap 9

Kristensen L
 Strategisk planlegging i detaljhandelen
 Siviløkonomernes forlag a/s, København, 1987
 Pensum: Kap 1-13 og 18

VBO 12 DETALJHANDELENS SAMARBEIDSFORMER (1 vekttall)

Gjennom dette fagemnet skal studentene tilegne seg forståelse for organisering og fordeling av funksjoner og oppgaver innen ulike samarbeidsformer i detaljhandelen. De skal også gjøre seg kjent med hvilke krav som stilles til medlemmer og sentralledd ved utøvelsen av samarbeidet.

EMNELISTE: Integrasjon som strategisk virkemiddel

- horisontal og vertikal integrasjon
- integrasjonsgrad og beslutningskonsentrasjon
- utvikling av samarbeidsfunksjonene

Samarbeidsformer

- erfasamarbeid og bransjeforeninger
- funksjonssamarbeid
- kjedekonseppter innen frivillige kjeder, grossistledende kjeder, franchisekjeder, filialkjeder og andre konsentrasjonsformer

Utøvelse av samarbeidet

- organisering - styring, representasjon, utvalg, komiteer og administrative fellesfunksjoner
- krav til sentralledd og det enkelte medlem
- prosjekter som arbeidsform - prosjektstyring

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen bestått/ikke bestått

LITTERATUR:

Reidarson, P

Franchising

Drift av franchisekjeder, filialforetak og annen kjedevirksomhet

TANO 1990

Pensum: Hele boken

VBO 20 DRIFTSPLANLEGGING
(2 vekttall)

Gjennom dette fagemnet skal studenten oppøve evnen til analyse og utvikling av detaljhandelens administrative og operative funksjoner. Studentene skal gjennom arbeidet med fagemnet bli i stand til å utarbeide driftssystemer og arbeidsrutiner gjennom planlegging på kort og lang sikt.

EMNELISTE: Strategisk butikkdrift

- utviklingstrender og strukturrasjonalisering av detaljhandelens funksjoner

Butikkadministrative funksjoner

- vareøkonomi gjennom sortimentsstyring, innkjøpsplanlegging, kalkulasjon og bruttofortjenestekontroll
- utvikling av systemer og rutiner for de operative funksjoner i detaljhandelsforetak
- arbeidsorganisasjon og bemanningsplanlegging
- kontroll og sikkerhetsplanlegging

Sisteledsfunksjonen

- butikkens funksjon i den vertikale varedistribusjonskjeden
- butikken som medium i produktmarkedsføringen
- produsenten/distributørens rolle i butikken

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Bolen, W H
Contemporary Retailing
Prentice-Hall 1988
Pensum: Kap 12, 13, 15-20, 22, 23, 25

Kristensen, L
Strategisk planlegging i detaljhandelen
Siviløkonomernes forlag a/s, København 1987
Pensum: Kap 14-17

Knee, D og Walters, D
Detaljhandelns strategier
Studentlitteratur 1990
Pensum: Hele boken

VM FORDYPNING I MATERIALADMINISTRASJON

Full fordypning omfatter følgende fagemner

VM 11 MATERIALADMINISTRASJON I STRATEGISK
PERSPEKTIV
(1 vekttall)

VM 12 INNKJØP OG MATERIALSTYRING
(2 vekttall)

VM 20 DISTRIBUSJON
(2 vekttall)

VM 11 MATERIALADMINISTRASJON I STRATEGISK
PERSPEKTIV
(1 vekttall)

Fagemnet vil belyse strategiske problemstillinger og behovet for samordning mellom innkjøp, material- og lagerstyring og distribusjon.

EMNELISTE: MA som strategisk tenkemåte i varehandelen

- rentabilitetsbetrakninger
- systemmessige, strukturelle og operasjonelle karakteristika
- horisontal og vertikal funksjonsanalyse i materialadministrativt perspektiv

Sentrale styringsprinsipper

- leveringsservice, distribusjonsplanlegging, kostnader og kapitalutnyttelse
- MPS-prinsipper (MPR, JIT. OPT)

Logistisk effektivitet/ulike målemetoder

- indre og ytre effektivitet
- funksjonsmål og lønnsomhet som målstørrelse

Innføring av ma i organisasjonen

- kvalitetsstyring
- bruk av informasjonsteknologi
- interaktive kommunikasjonssystemer

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen bestått/ikke bestått

LITTERATUR:

Persson, G m fl

Materialadministrasjon for konkurransekraft

Ad. Notam 1990

Pensum: Kap. 1-5, 7, 8, 10-14.

Boye, Knut

Kostnads- og inntektsanalyse

Tano 1991

Pensum: Kap 10

VM 12 INNKJØP OG MATERIALSTYRING
(2 vekttall)

I dette fagemnet skal studentene tilegne seg kunnskap om og forståelse for de sentrale aktiviteter innenfor innkjøp og materialstyring i handelsbedrifter.

Bedriftens innkjøpsproblemer og muligheter vil bli viet oppmerksomhet. Analyse av konsekvenser av innkjøpene vil også inngå. Videre vil vurdering og valg av leverandører, forhandlingsteknikk og kontraktsutforming være viktige elementer i fagemnet.

Studentene skal også utvikle innsikt i og forståelse for utnyttelsen av ulike materialadministrative styringsprinsipper. Spesielt vil man legge vekt på ulike modeller for lagerstyring.

EMNELISTE: Innkjøp som funksjon

- innkjøpsstrategier
- organisering av innkjøpsarbeidet
- innkjøpsplanlegging
- verdianalyser

Innkjøpsarbeidet

- forespørsler og tilbud
- forhandlinger og leverandørvurderinger
- bestillinger
- avtalerett og kjøpsrett
- etikk

Varestrømmen

- beregning av innkjøpskvantum
- transport og levering
- varemottak og kontroll
- bruk av abc-analyse i varestrømsrasjonaliseringer
- lagerteorier og lagerstyringsteknikker
- innføring i DPP
- prognosemetoder og statistikk

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Persson, G m fl

Materialadministrasjon for konkurransekraft

Ad. Notam 1990

Pensum: Kap. 6 og 9

Håndbok i innkjøp

Nima 1991

Pensum: Kap. 1-5, 7, 8, 10-12, 14-17, 19-21, 23,
24, 27, 28, 33 og 34.

Direct Product Profitability

HFI rapport 1988

Pensum: Hele rapporten

Brenden, M / Hellberg, R

Materialadministrasjon

Damm 1988

Pensum: Kap 11 og 13.

VM 20

DISTRIBUSJON
(2 vekttall)

I dette fagemnet skal studentene anvende den innsikt og forståelse de har tilegnet tidligere i fordypningen til å arbeide med oppbygging, effektivisering og utvikling av systemer for distribusjon.

Varedistribusjonens plass i samfunnet, distribusjonsøkonomi og analyse og utvikling av distribusjonssystemer vil være viktige elementer i faget.

EMNELISTE: Distribusjonskanaler

- distribusjonsleddene, direkte distribusjon, forbrukernes rolle i varedistribusjonen, nye distribusjonsformer
- mellomleddsfunksjoner i varedistribusjonen

Organisering av varedistribusjonen

- strategiske aspekter ved ulike distribusjonsfunksjoner
- horisontal og vertikal funksjonsfordeling

Maktstrukturer i varedistribusjonen

- bruk av makt til å dirigere varestrømmen
- konsentrasjon av makt
- maktkamp gjennom bruk av ny teknologi
- maktkonflikter i varedistribusjonen

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Stern, L W m fl
Management in Marketing Channels
Prentice-Hall, Inc 1989 (ny utg -92)
Pensum: Hele boken

LITTERATUR:

Berntzen, J og O'Gorman, D
Mind your Business (textbook, workbook)
TANO 1991
Pensum: Kap. 1-8

Berntzen, J og O'Gorman, D
That's Right
Interlingua 1988
Pensum: Hele boken

Cotton og Owen
Agenda
Harrap 1988
Pensum: Case 1, 2, 4, 8 og 19

VI 12 IMPORT OG AGENTUR (2 vekttall)

Hovedmålet med fagemnet er at studentene skal tilegne seg kunnskaper om våre viktigste importvarer, opprinnelsesland, importbestemmelser og fremgangsmåter ved kjøp fra utlandet.

Gjennom fagemnet skal studentene skaffe seg innsikt i innkjøpsarbeid i engros- og agenturledd og agentens salgsarbeid.

En del av undervisningen vil foregå på engelsk.

EMNELISTE: Det internasjonale handelssamkvem

- oversikt over internasjonalt handelssamkvem
- handelsunioner og regulering av evt. handel

Importen til Norge

- omfang, fordeling og struktur
- import av ferdigvarer/forbruksvarer - organisering, fordeling og opprinnelsesland
- offentlig regulering/styring av import

Importvirksomhet

- sammenhengen mellom varebehov og import
- importplanlegging, importmarkeder for ulike bransjer, valg av leverandører og distribusjonsform for utenlandske varer i Norge
- betydningen av kulturell innsikt i importarbeidet

Spedisjon, fortolling og betaling

- valg av transportløsninger/-transportforsikring
- leveringsbetingelser/Incoterms
- ulike betalingsformer og håndtering av valuta
- papirarbeidet ved fortolling, tolltariffen EDI

Messer

- bruk av messer i innkjøpsarbeidet
- salg på messer, utforming av messestands og kundebehandling

Agenturvirkksomhet

- agenturer og eneforhandlere som distribusjonsform
- arbeidsform, struktur og organisering av agenturvirkksomheten i Norge
- valg og utvikling av agenturporteføljer
- utenlandske agenturer

Bruk av engelsk i handelen med utlandet:

- reklamasjoner
- pakking og transport
- agenturer
- konferanser og reiser
- søknader

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Elmer, Jacobsen & Lundin
Internasjonal finansiering & valuta
TANO 1990
Pensum: Kap 2-4, 14-18, 21 og 22

Grønhaug, K
Strategi for internasjonalisering
TANO 1990
Pensum: Kap 2-5, 8 og 9

Håndbok i innkjøp
Nima 1991
Pensum: Kap 13, 25 og 26

Elvebakk, K
En messe verd?
Mercuri Media Forlag 1988
Pensum: Hele boken

Berntzen, J og O'Gorman, D
Mind your Business (textbook, workbook)
TANO 1991
Pensum: Kap. 9-12

Cotton og Owen
Agenda
Harrap 1988
Pensum: Case 3, 9, 10 og 12

I fagemnet skal studentene tilegne seg kunnskaper om varehandelen i våre viktigste sammenlikningsland og hvordan internasjonale strømninger og etableringer virker inn på varehandelen i Norge. Studentene skal også arbeide med problemstillinger vedrørende salg og etablering av marked for norske varer og virksomhet i utlandet. En del av undervisningen vil foregå på engelsk.

EMNELISTE: Internasjonalisering

- begreper
- utviklingstrekk

Kulturforståelse og kommunikasjon

- kulturelementer
- kulturforskjeller
- tverrkulturell kommunikasjon

Internasjonal markedsføring og eksportmarkedsføring**EF og andre viktige markedsområder**

- EF's mål og arbeidsmetoder
- utviklingen innen EF; muligheter og trusler for norsk varehandel
- utviklingen innen andre viktige markedsområder (bl.a. Øst-Europa) og betydningen for norsk varehandel

Utviklingstrekk fra internasjonal varehandel

- virkninger av samfunns- og forbrukertrender på varehandelen (spesielt på detaljhandelen)
- samarbeidsavtaler, fusjoner
- driftsformer og konsepter

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Dahl, Ø og Habert, K
Møte mellom kulturer - Tverrkulturell
kommunikasjon
Universitetsforlaget 1986
Pensum: Hele boken

Bakka, B
Even smaller industrial firms go international!
TANO 1990
Pensum: Hele boken

Cateora, P R og Keaveney, S
International marketing
Irwin 1990
Pensum: Kap 1, 2, 3 og 6

Gundersen, Fr Fr
EF-boken
TANO 1989
Pensum: Hele boken

Varehandelen og EF
Fagnotatserien
Handelens Hovedorganisasjon 1990
Pensum: Hele boken

3.5

STUDIEPLAN ØKONOMISTYRING

I faget økonomistyring skal studentene tilegne seg gode forutsetninger for å forstå betydningen av økonomisk planlegging, styring og kontroll.

Studentene skal i basisstudiet tilegne seg grunnleggende kunnskaper i økonomi og regnskapsforståelse. Basisstudiet skal også danne en faglig plattform for videre studier og fordypninger innen fagområdet.

Det gis ett tilbud om FORDYPNING I ØKONOMISTYRING.

Studentene skal tilegne seg god regnskapsforståelse og innsikt i de begrensninger og muligheter som finnes gjennom god regnskapsskikk, lover og regler som regulerer norsk regnskapsavleggelse.

Studentene skal også kunne gjennomføre økonomiske beregninger og analyser knyttet til finansielle emner, slik at beslutninger og avgjørelser kan fattes på et sikrere og bedre grunnlag.

ØB

BASISSTUDIET I ØKONOMISTYRING

(3 vekttall)

Basisstudiet i økonomistyring vil omfatte en innføring i sentrale fagemner som kostnads- og inntektsanalyse, finans- og driftsregnskap, regnskapsanalyse og budsjettering.

Studentene skal i basisstudiet tilegne seg grunnleggende kunnskaper og forståelse for økonomistyring.

De skal kunne foreta økonomiske beregninger og analyser som reflekterer utviklingstrekk i økonomien i egen virksomhet. Gjennom slike analyser skal de også kunne vurdere tiltak som kan iverksettes og følges opp i budsjettperioden.

EMNELISTE: Kostnads- og inntektsanalyse

- kostnadsteori
- etterspørselsteori og -elastisiteter
- kalkulasjon og prissetting
- optimaliseringsproblematikk
- bidrags- og produktvalgsanalyser

- Finans- og driftsregnskap
- sentrale lovbestemmelser
 - analyse av regnskapet

- Budsjettering
- budsjettarbeid
 - sentrale budsjetter

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Banken, K og Busch, T
Analyse av regnskapet
TANO 1990
Pensum: Kap. 1-7 og appendiks

Boye, K
Kostnads- og inntektsanalyse
TANO 1989
Pensum: Kap. 1-9 og 14.

Horngren, C T og Foster, G
Driftsregnskap
Universitetsforlaget 1989
Pensum: Kap. 1-3, 8, og 12-14.

Oppgavesamlinger

ØS FORDYPNING I ØKONOMISTYRING

Full fordypning omfatter følgende fagemner:

ØS 11	LIKVIDITETSSTYRING OG
BUDSJETTERING
(1 vekttall)
ØS 12	NORSK ÅRS- OG SKATTEREGNSKAP
(2 vekttall)
ØS 20	FINANSIERING OG INVESTERING
(2 vekttall)

ØS 11	LIKVIDITETSSTYRING OG BUDSJETTERING
(1 vekttall) |
|-------|--|

Formålet med fagemnet er at studentene skal videreutvikle basiskunnskapene i økonomi, slik at de kan arbeide med problemstillinger innenfor områdene likviditetsstyring og budsjettering. Studentene skal kunne gjennomføre økonomiske beregninger og analyser som avdekker utviklingstrekk i en virksomhets likviditet. Gjennom budsjettsimuleringer med PC-modeller skal studentene øke sin innsikt i økonomiske sammenhenger og forståelse for økonomisk planlegging og styring.

EMNELISTE: Likviditetsstyring

- omløpsmidler
- anleggsmidler
- gjeld og egenkapital
- kredittider og rabatter

Budsjettering

- økonomiske målsettinger
- del-/hovedbudsjetter
- budsjettkontroller
- avviksanalyser
- bruk av budsjettmodeller

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen bestått/ikke bestått

LITTERATUR:

Boye, K
Kostnads- og inntektsanalyse
TANO 1991
Pensum: Kap. 10

Boye, K og Fjell, T
Budsjettering
Bedriftsøkonomens Forlag 1989
Pensum: Kap 1-5, 7-15

Artikler i likviditetsstyring

ØS 12

NORSK ÅRS- OG SKATTEREGNSKAP
(2 vekttall)

Formålet med dette fagemnet er at studentene skal øke sin forståelse for de muligheter og begrensninger som lovverket stiller til årsregnskapet. Studentene skal arbeide med problemstillinger som er knyttet til årsoppgjøret, og koblingen mellom finansregnskapet og skatteregnskapet.

EMNELISTE: Årsregnskapet

- verdivurderinger og periodiseringer
- sentrale lovbestemmelser
- "god regnskapsskikk"
- regnskapsavslutning
- betinget skattefrie avsetninger
- årsoppgjørdisposisjoner
- årsoverskuddsdisponering
- årsoppgjøret og skatteregnskapet

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Tellefsen, J T
Årsregnskapet etter skattereformen
Universitetsforlaget 1992
Pensum: Hele boken

Tellefsen, J T
Momenter og oppgaver, del 2
Universitetsforlaget 1989 (ny utg sept 92)

ØS 20

FINANSIERING OG INVESTERING
(2 studiepoeng)

Formålet med fagemnet er at studentene kritisk skal kunne bruke sine kunnskaper og helhetsforståelse til å finne rasjonelle løsninger på finansielle problemstillinger.

Studentene skal arbeide med finansiering av investeringsprosjekter og lønnsomhetsvurderinger under forskjellige forutsetninger som skatt, prisstigning og usikkerhet.

EMNELISTE: Kapitalbehovsberegninger**Finansieringsalternativer**

- kapitalkostnader
- lønnsomhetsvurderinger

Investeringsanalyser

- ulike kalkylemetoder
- gjensidig utelukkende investeringer
- økonomisk levetid
- utskiftning
- skatt og finansiering
- prisstigning og finansiering

Investering og usikkerhet

- kapitalkostnad
- risiko og -kompensasjon

Gjeldsgrad og dividendeproblematikk**UNDERVISNINGSFORM:**

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Boye, K
Finansielle emner
Bedriftsøkonomens Forlag 1991
Pensum: Kap.1-7, 9 og 10.

Oppgavesamling i finansiering

3.6

STUDIEPLAN INFORMASJONSTEKNOLOGI

I faget informasjonsteknologi (IT) skal studentene tilegne seg forutsetninger for å forstå hva IT innebærer både i forhold til teknisk utstyr, begreper og metoder. Videre legges det vekt på å oppnå en grunnleggende forståelse av muligheter og begrensninger for IT og hvordan IT skal administreres.

Basisstudiet i IT er rettet mot anvendelse av IT, spesielt innenfor økonomi og administrasjon. I faget skal studentene tilegne seg innsikt i informasjonsteknologiens konsekvenser for individ, samfunn og organisasjon. Studentene skal videre oppøve grunnleggende ferdigheter i bruk av PC, tekstbehandling og modellbygging i regneark.

Det tilbys en FORDYPNING I INFORMASJONSTEKNOLOGI. I fordypningen skal studentene tilegne seg god innsikt i ledelsens informasjonsbehov, og hvordan dette kan dekkes ved bruk av edb-baserte systemer.

ITB BASISSTUDIET I INFORMASJONSTEKNOLOGI (2 vekttall)

Basisstudiet består av en praktisk/teoretisk og en teoretisk del. Studentene tilegner seg grunnleggende opplæring i PC'ens operativsystem og en praktisk/teoretisk opplæring i tekstbehandling og regneark.

I den teoretiske delen av studiet tilegner studentene seg innsikt i muligheter og begrensninger for IT i dag og i fremtiden.

EMNELISTE: Datamaskinens oppbygging og virkemåte
 Tekstbehandling
 Modellbygging i regneark
 Organisering av data
 Datanett og datakommunikasjon
 Informasjonssystemer
 Innføring i systemarbeid
 Valg av edb-løsninger
 Datasystemer og arbeidsmiljø
 Samfunnsmessige virkninger
 Personvern
 Sårbarhet og sikkerhet
 Anvendelser i næringslivet
 Fremtidige utviklingstrekk innen informasjonsteknologi

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Teoretisk pensum:

Aasen, I J, Brattevåg, T

Eidhammer, I og Tøfte, H:

Innføring i databehandling

TANO 1991

Pensum: Hele boken

Håndbøker og hjelpebøker:

En håndbok i regneark (Lotus 123 for Windows)

En håndbok i tekstbehandling (WP for Windows)

Kompendium i Windows. Varehandelens Høyskole 1992.

Øvrige håndbøker oppgis ved undervisningsstart.

IT FORDYPNING I INFORMASJONSTEKNOLOGI

Full fordypning omfatter følgende fagemner:

IT 11	BUTIKKDATA
(1 vekttall)
IT 12	IT OG STRATEGISK LEDELSE
(2 vekttall)
IT 20	BESLUTNINGSSTØTTESYSTEMER OG
SYSTEMUTVIKLING
(2 vekttall)
IT 11 |
BUTIKKDATA
(1 vekttall) |

I fagemnet skal studentene tilegne seg grunnleggende forståelse for og innsikt i hvilke nytteverdier og muligheter et butikkdatasystem har for en moderne handelsbedrift.

Videre skal studentene gjøres bevisste med hensyn til fallgruver og feil som kan gjøres ved anskaffelse av et edb-system. Studentene skal også få mulighet til bruk av et butikkdatasystem.

EMNELISTE: Utviklingen og butikkdatasystemer
muligheter/begrensninger
Lønnsomhet
Anskaffelsesrutiner
Vareregisteret
Kontroll - og arbeidsrutiner
opplæring/informasjon
Rapporter som styringsverktøy
Kommunikasjon
Innføring i et butikkdatasystem

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppeoppgaver

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen bestått/ikke bestått

LITTERATUR:

Pensumlitteratur oppgis ved undervisningsstart.

IT 12**IT OG STRATEGI
(2 vekttall)**

Fagemnets formål er at studentene skal tilegne seg innsikt i ledelsens informasjonsbehov og hvordan dette kan dekkes delvis ved hjelp av interne og eksterne edb-baserte informasjonssystemer.

Videre lærer studentene at informasjon må planlegges, styres og kontrolleres og at det må skje en nødvendig koordinering med andre virksomhetsfunksjoner. Herunder utforme strategi og legge planer for fremtidig bruk av IT. Konsekvenser for individ, organisasjon og samfunn står også sentralt. I fagemnet vil også studentene tilegne seg forståelse for de muligheter som eksisterer når det gjelder å utnytte IT i strategisk og markedsmessig sammenheng for å styrke virksomhetens konkurranseevne. Utvikling av virksomhetens IT-strategi står også sentralt i studiet.

EMNELISTE: Forstudiet og grunnlag for beslutninger
 Planlegging og organisering av edb-funksjoner
 Personalpolitikk
 Økonomisk styring og kontroll
 Konsekvenser for organisasjon og personell
 Konkurranseevne og IT
 Markedstilpasning
 Intern og ekstern markedsføring og IT
 Verdiskapningen og IT

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

Christensen, G E, Grønland, S E, Methlie, L B
 Informasjonsteknologi
 Strategi, organisasjon, styring.
 Bedriftsøkonomens forlag 1991
 Pensum: Hele boken

Bok i regneark (Lotus 123f for Winsows) - oppgis ved undervisningsstart.

IT 20 **BESLUTNINGSSYSTEMER OG SYSTEMUTVIKLING**
(2 vekttall)

Fagemnet drøfter bruk av edb-baserte systemer ved løsning av strukturerte og ustrukturerte beslutningsproblemer. Studentene skal tilegne seg kunnskaper om hvordan lederstøttende edb-systemer skal utformes. Videre skal de bruke interaktive terminalbaserte datasystemer for kontroll og beslutningsplanlegging. Til utviklingsarbeidet benyttes 4. generasjonsverktøy (regnark og database)-

EMNELISTE: Beslutningsstøttesystemer, ekspertsystemer
utvikling av regnearkmodeller, makroer og
kommandospråk, utvikling av databaser,
applikasjonsutvikling

UNDERVISNINGSFORM:
Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:
Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:
Teoretisk pensum:

Andersen, E
Systemutvikling
NKI 1989
Pensum: Kap 1-6, 8-9, 11-18 og 20.

Håndbøker:

Bok i regneark (Samme som i IT 12)
Bok i databasestystemer (oppgis ved undervisningsstart)

Varehandelens samspill med og avhengighet av utviklingen i samfunnsøkonomien får en stadig større betydning. Målet med faget er at studentene skal tilegne seg kunnskaper om samfunnsøkonomiske teorier. De skal lære seg om sammenhengene i samfunnsøkonomien generelt og i forhold til varehandelens rammevilkår og utviklingsmuligheter spesielt.

Det gis ett tilbud om FORDYPNING I SAMFUNNSØKONOMI.

SB

BASISSTUDIET I SAMFUNNSØKONOMI (4 vekttall)

Studentene skal tilegne seg innsikt i mikro- og makroøkonomiske sammenhenger og problemstillinger. De skal kunne vurdere ulike økonomiske situasjoner og forstå den økonomiske politikk som føres - både generelt og i forhold til varehandelen spesielt.

Samfunnsøkonomi - mikro og makro.

Studentene skal arbeide med grunnleggende teorier i mikro- og markedsøkonomiske analyser. De skal kunne analysere hvordan den enkelte produsent og forbruker tilpasser seg under ulike markedsformer, og hvordan prisene på varer og tjenester dannes.

Ved makroøkonomiske analyser skal studentene ta utgangspunkt i nasjonalregnskapet for å studere og analysere sentrale samfunnsøkonomiske problemstillinger.

EMNELISTE: Mikro- og markedsøkonomi

- produsenttilpasning
- konsumentteori
- markedslikevekt og prisdannelse
- arbeidsmarkedet
- markedsøkonomiens funksjon og begrensinger

Makroøkonomiske analyser

- nasjonalregnskapet
- økonomiske indekser
- samlet produksjon - og tilbud på kort og lang sikt
- privatkonsum og realinvesteringsetterspørsel

- utenrikshandel
- penger, kreditt og valuta
- prisstigning og inflasjon
- makroøkonomisk stabeliseringspolitikk

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR: Ringstad, V

Samfunnsøkonomi 1

Mikro og markedsøkonomi

Bedriftsøkonomens forlag, 2. utg 1986, (ny utg 92)

Pensum: Hele boken

Ringstad, V

Samfunnsøkonomi 2

Makroøkonomiske emner

Bedriftsøkonomens forlag, 2. utg 1987

Pensum: Kap 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13.1, 13.2, 13. 3, 13. 5, 13. 5, 13. 6, 14.

SØ FORDYPNING I SAMFUNNSØKONOMI

Full fordypning omfatter følgende fagemner:

**SØ 11 OFFENTLIG SEKTOR OG ØKONOMISK POLITIKK
(2 vekttall)**

**SØ 12 FORDELINGSPOLITIKK OG KOSTNADSANALYSE
(1 vekttall)**

**SØ 20 SAMFUNNSPLANLEGGING OG ØKONOMISKE
VEKST
(2 vekttall)**

**SØ 11 OFFENTLIG SEKTOR OG ØKONOMISK POLITIKK
(1 vekttall)**

Studentene skal i fagemnet fordype seg i samfunnsøkonomiske problemstillinger med hovedvekt på den offentlige sektors plass og rolle i norsk økonomi.

Studentene skal gjøre seg kjent med begreper og metoder som står sentralt i analysene av den offentlige sektor og studere virkninger av alternative økonomiske politikker.

- EMNELISTE:**
- Den offentlige sektor
 - Multiplikatormodell med offentlig sektor og utenrikshandel
 - Kollektive beslutninger og økonomisk politikk
 - Skatter og avgifter som økonomiske virkemiddel
 - Markedssvikt i den offentlige sektor
 - Stabiliseringspolitikk

UNDERVISNINGSFORM:

Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM:

Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR:

V Ringstad
 Samfunnsøkonomi 2
 Makroøkonomiske emner
 Bedriftsøkonomens forlag, 2. utg 1987
 Pensum: Kap 10

V Ringstad
 Samfunnsøkonomi 3
 Offentlig økonomi og økonomiske politikk
 Bedriftsøkonomimens forlag 2. utg 1988
 Pensum: Kap 1-5 og kap 7

NOU 1988: 21
 Norsk økonomi i forandring
 Perspektiver for nasjonalformue og økonomiske
 politikk i 1990 årene.
 Pensum: Kap 2, 7 og 8

SØ 12**FORDELINGSPOLITIKK OG KOSTANDSANALYSE
(1 vekttall)**

Med bakgrunn i velferds- og makroteori skal studentene arbeide med kriterier for samfunnsøkonomiske optimal bruk av ressursene og myndighetenes muligheter til å påvirke (styre) inntektsfordelingen, sysselsettingen og næringsstrukturen. Studentene skal videre analysere varehandelens samfunnsøkonomiske rolle.

- EMNELISTE:**
- Næringsstruktur og faktoravlønning
 - Skjermet og konkurranseutsett næring
 - Nytte- og kostandsanalyse
 - Fordelingspolitikk og fordelingsanalyse av den offentlige sektor

UNDERVISNINGSFORM: Forelesninger/gruppearbeid**VURDERINGSFORM** Skriftlig eksamen, bestått ikke bestått

LITTERATUR: V D Normann
En liten, åpen økonomi
Universitetsforlaget, 2. utg, 2. opplag 1987
Pensum: Kap 2 og 3

V Ringstad
Samfunnsøkonomi 3
Offentlig økonomi og økonomisk politikk
Bedriftsøkonomens forlag, 2. utg 1988
Pensum: Kap 6 og 8

**SØ 20 SAMFUNNSPLANLEGGING OG ØKONOMISK
VEKST
(2 vekttall)**

Økonomisk vekst krever samfunnsøkonomiske strukturendringer som igjen innbefatter omstillinger både for enkeltindivider, næringer og samfunnet som helhet. Studentene skal i dette fagemnet jobbe med planleggingsmodeller og analysere faktorer som påvirker veksten i et lite land som Norge. Studentene skal tilegne seg kunnskaper og forståelse for hvordan samfunnsutviklingen kan planlegges og styres.

EMNEOVERSIKT:

- Økonomiske vekst
- Strukturendringer under vekst
- Velferdsøkonomiske betraktninger
- Utenrikshandel og beskrankninger over tid
- Samfunnsplanlegging i historisk perspektiv
- Strategisk planlegging og samordning ved samfunnsplanlegging
- Utfordringer i 1990 årene
- Makroøkonomiske framskrivninger og langtidsbaner i verdensøkonomien

UNDERVISNINGSFORM: Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM: Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR: Amdam, J og Veggland, N
Teorier om Samfunnsplanlegging
Universitetsforlaget 1991
Pensum: Hele boken

Munthe, P

Sirkulasjon, inntekt og økonomisk vekst

Universitetsforlaget, 4. utg, 3. oppl. 1991

Pensum: Delen om økonomisk vekst, kap XV - XVII

Normann, V D

En liten, åpen økonomi

Universitetsforlaget, 2. utg. 2. oppl. 1987

Pensum: kap 4 og 5

NOU 1988: 21

**Norsk økonomi i forandring, Perspektiver for
nasjonalformue og økonomiske politikk i 1990
årene**

Pensum: Kap 9 + vedlegg 1

3.8 BASISSTUDIET I METODE, MATEMATIKK OG STATISTIKK (4 vekttall)

Studentene skal tilegne seg grunnleggende innsikt i metode, matematikk og statistikk slik at de kan nytte denne innsikten som verktøy for andre fag i studiet.

Gjennom metode, matematikk og statistikk skal studentene utvikle forståelse for problemer knyttet til kunnskap og kunnskapsinnvinning. Dette skal hjelpe dem i arbeidet med å lese faglitteratur. Studentene skal tilegne seg fortutsetninger for å gjennomføre enklere undersøkelser. De skal også kunne bygge opp fagoppgaver og diplomoppgaven på en metodisk tilfredsstillende måte.

Matematikk har også en støttefunksjon for studentene i arbeidet med fagene økonomi og samfunnsøkonomi.

EMNELISTE: Metode:

- problemformulering
- organisering
- forskningsdesign
- datakilder
- utvalg, registrering, behandling, analyse og tolking av data
- rapportskriving
- litteratursøking

Matematikk:

- funksjoner
- derivasjon
- eksponensial- og logaritmefunksjoner
- funksjoner av flere variabler
- integralregning

Statistikk:

- statistisk metode
- stikkprøver
- sannsynlighetsregning
- hypoteseprøving
- gjennomsnitt og standardavvik
- normalfordeling
- lineær regresjon og korrelasjon

UNDERVISNINGSFORM: Forelesninger/gruppearbeid

VURDERINGSFORM: Skriftlig eksamen med gradert karakterskala

LITTERATUR: **METODE:**

Halvorsen, K

Å forske på samfunnet

Bedriftsøkonomens forlag, 2. utg, 1989

Pensum: Hele boken

MATEMATIKK:

Risnes, M

Matematikk med anvendelse i økonomi

Universitetsforlaget 1990

Pensum: Kap 1, 2 og 3

Kap 4, avsnitt 1,2,4,5 og 10

Kap 5, avsnitt 1,2,3 og 8

Kap 6

utg 1992

også kap.

STATISTIKK:

Wenstøp, F

Statistikk og dataanalyse

Tano, 3. utg, 1991

Pensum: Kap 1, avsnitt 1-3

Kap 2, avsnitt 1-3

Kap 3, avsnitt 1-6

Kap 4, avsnitt 1,2,3 og 4

Kap 5, avsnitt 1, 2 og 3

Kap 6, avsnitt 1-5

Kap 7, avsnitt 1-3, 5-8

Kap 8

Kap 10, avsnitt 1 og 2

Kap 11, avsnitt 1-5

Kap 12

Kap 13, avsnitt 1,5

Kap 14, avsnitt 1,2,3

3.9

DIPLOMOPPGAVEN
(2 vekttall)

Diplomoppgaven skal være et selvstendig arbeid over et selvvalgt tema. Gjennom arbeidet med diplomoppgaven skal studenten dokumentere forståelse for både fagområdet som behandles og metoden som nyttes for å vinne innsikt i temaet.

Tema for diplomoppgaven skal godkjennes av skolen. Skolen stiller veiledere til disposisjon for studentene. Veiledere er fagpersonalet ved Diplomstudiet.

I vurderingen av diplomoppgaven vil det bli lagt vekt på den faglige og metodiske kvaliteten på arbeidet, samt på hvor godt egnet den valgte metoden er til å gi innsikt i problemstillingen som reises.